

مرکز مجرب از امام صادق علیه السلام

اصول فقه (مظفر)

جایگاه اجماع نزد امامیه

جلسه ۳۴۸

استاد شفیعی

نظر امامیه در مورد اجماع

توضیح اول: امامیه اجماع را به عنوان یک حجت مستقل، بما هو اجماع قبول ندارند، الا اینکه بطریق قطعی ثابت شود که این اجماع کاشف از قول معصوم است، آنگاه است که اعتبار پیدا می کند. به عبارت دیگر: اجماع طریقی است برای اثبات سنت.

توضیح دوم: با توجه به مطلب قبلی، در تحقق اجماع، اتفاق تمام امت لازم نیست، اگر تعداد اندکی، بلکه اگر سه نفر هم به نحوی اجماع کنند که قطع به دخول معصوم در بین مجمعین پیدا کنیم، آن اجماع در نزد ما حجت خواهد بود.

زیرا عندنا مناط حجیت اجماع؛ تعداد مجمعین نیست، بلکه ملاک کاشفیت آن از قول معصوم است.

گفتار برخی علما در مورد اجماع

محقق می فرماید: ملاک حجیت اجماع، دخول معصوم است، پس اجماعی که معصوم داخل آن نباشد ارزشی ندارد اگر چه مجمعین صد نفر از فقهاء باشند، اما اگر دو نفر اجماع کردند که یکی معصوم باشد، آن اجماع معتبر خواهد بود.

سید مرتضی می فرماید: اگر علت حجیت اجماع، بودن امام بین مجمعین باشد، پس هر اجماعی - قلیل باشد یا کثیر - که قول امام در آن باشد، آن اجماع حجت خواهد بود.

اجماع و اصطلاح جدید نزد امامیه

اجماع در عرف و لغت بمعنای اتفاق کل است، پس اگر در موردی اتفاق جمیع حاصل نشود، اطلاق اجماع بر آن نزد امامیه از باب مسامحه و مجاز خواهد بود؟

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

جواب: ملاک اجماع نزد امامیه، کثرت افراد نیست، بلکه مناط دخول معصوم است، و کثرت استعمال اجماع با این شرط، و شیوع این نحوه از استعمال در السنه فقهاء شیعه، باعث ابداع اصطلاح جدیدی شده.

طرق احراز دخول و موافقت معصوم علیه السلام

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv طريقة الحس

۲. طريقة قاعدة اللطف

۳. طريقة الحدس

۴. طريقة التقرير

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv